

Minnesanteckningar Europaforum Norra Sveriges Rapportörmöte den 29 juni 2026

Plats: Digitalt via Teams

Tid: 09:00-11:00

Närvarande rapportörer: Anders Öberg, Isak Utsi, Carina Sammeli, Jonas Andersson, Johan Looock, Lars-Gunnar Nordlander, Åsa Ågren Wikström, Ann Åström, Rickard Carstedt, Jonny Lundin, Erik Lövgren.

Närvarande tjänstepersoner: Jenny Mozgovoy, Andreas Lind, Berit Eriksson, Carl Rova, Frida Bergman, Hannele Lanner, Joachim Glassell, Johan Looock, John Kostet, Jonas Andersson, Jonas Lundström, Jonny Lundin, Julia Bergsten, Jörgen Niemann, Lotta Rönström, Lucas Nordlund, Malin Elmerstig, Maud Eriksson, Max Englund, Mikael Janson, Niklas Johansson, Patrik Sällström, Per Erik Andersson, Riikka Engman, Roger Wetterstrand, Ulrika Nilsson, Vera Persson Holm.

1.	Ordförande öppnar mötet	Jonas Andersson
2.	Fastställande av dagordning Beslut: Rapportörmötet fastställer dagordningen	Jonas Andersson
3.	Godkännande av föregående minnesanteckningar Beslut: Rapportörmötet godkänner minnesanteckningarna från rapportörmötet den 2026-05-07	Jonas Andersson
4.	Uppföljning årliga forumet i Kiruna	
	Beslut: En sammanställning av enkätsvaren skickas ut tillsammans med dagens minnesanteckningar. Rapportörerna beslut att de med anledning av det om det behövs återkomma till svaren på nästa möte. Vid mötet framfördes att demokratitorget var ett intressant inslag under forumet. Samtidigt lyftes att processen kan utvecklas, bland annat genom att rapportörerna ges bättre möjlighet att ta del av och få en samlad bild av de inspel	Jenny Mozgovoy

	som kommer in. Det framfördes även att det var svårt att ta till sig inspelen under pågående forum. Flera rapportörer framförde att forumet som helhet var väl genomfört. Det lyftes dock som en brist att den nationella nivån inte deltog i större utsträckning. Frågan väcktes om hur EFNS kan öka intresset från nationella företrädare att delta vid kommande forum. Det framfördes vidare en oro kopplad till deklarationsprocessen, eftersom flera inspel bedömdes ligga utanför EFNS EU-politiska inriktning. Mot bakgrund av detta betonades behovet av att förfina processen inför kommande forum. Inför nästa årliga forum i Skellefteå lyftes vikten av att påbörja inbjudningsarbetet till nationella företrädare i god tid. Det noterades även att musikinslaget med tornedalsk musik under minglet uppskattades. Bilaga: Presentation med sammanställning av enkätsvaren	
5.	Balansen mellan konkurrenskraft och den gröna omställningen i EU:s industripolitik	
	Genomgång av hur förändrade geopolitiska och ekonomiska förutsättningar påverkar EU:s industri- och klimatpolitik. Fokus på förslag om förenklingar, lättnader och nya industripolitiska verktyg samt den osäkerhet detta skapar för investeringar kopplade till den gröna omställningen i norra Sverige. Utgångspunkt i EFNS positioner och prioriteringar. Under diskussionen ställdes frågor om EU:s stöd till batteritillverkning och om EFNS bör bevaka fler delar av EU:s industripolitiska agenda. Det konstaterades att vissa frågor är mer tidskritiska, men att även andra initiativ kan behöva följas framåt. Bilaga: Presentation om kurrenskraft och grön omställning	Niklas Johansson
6.	Korta uppdateringar per rapportörsgrupp	

	Sammanhållningspolitik En kort lägesuppdatering gavs om förhandlingarna om EU:s kommande sammanhållningspolitik och fleråriga budgetram. Fokus låg på behovet av fortsatt regionalt inflytande i Sveriges plan och i den fortsatta EU-processen, särskilt mot bakgrund av att Europaparlamentet förordar regionala kapitel medan rådets linje ger medlemsstaterna större ansvar för roll- och finansieringsfördelningen. Det noterades att Tillväxtverket inte förordar regionala kapitel och att norra Sverige därför fortsatt behöver driva frågan om regionalt inflytande och NSPA-allokering. Landrapporten synliggör flera regionala skillnader och utmaningar i norra Sverige, även om de landsspecifika rekommendationerna fortsatt saknar ett tydligt regionalt perspektiv. DG REGIO:s planerade besök i Norrbotten och Västerbotten under oktober bör användas för att tydliggöra regionernas argument och behov. Bilaga: Presentation om sammanhållningspolitik	Rickard Carstedt
	Infrastruktur och samhällsbyggnad En kort uppdatering gavs om arbetet med infrastruktur och samhällsbyggnad. Fokus låg på CEF-positionen som antogs i december 2025 och på att flera viktiga gränsöverskridande stråk i norra Sveriges geografi finns med i det annex som nu förhandlas. CEF-förhandlingarna fortsätter under året med omröstning i Europaparlamentet, flerpartsmöten och trilogier under hösten. Det betonades att fortsatta inspel om noder och hamnar behövs, liksom påverkan på nationell nivå och gentemot Trafikverket för att relevanta projekt ska formuleras och kunna söka CEF-medel. Gruppen bevakar även den europeiska flygstrategin, där en EFNS-position eventuellt kan bli aktuell till hösten, samt Connecting Europe Days, korridorsforum och arbetet inom Platform North, inklusive Nordic Transport Preparedness Cooperation. Bilaga: Presentation om infrastruktur och samhällsbyggnad	Erik Lövgren Berit Eriksson

	Forskning, innovation och näringsliv EFNS har tidigare antagit positioner om Konkurrenskraftsfonden och smart specialisering, S3. Positionerna har spridits vidare, bland annat genom inspel till REG-utskottet om Konkurrenskraftsfonden, och S3 har fått genomslag i rådslutsatserna kopplade till arbetet med NRPP. Under hösten och vintern undersöks möjligheten att ta fram en gemensam EFNS-position om Industrial Accelerator Act för att säkerställa att regionernas perspektiv beaktas. Bilaga: Presentation om forskning, innovation och näringsliv	Anders Öberg
7.	Uppdatering NSPA	
	Det informerades om det pågående arbetet inom NSPA, med fokus på att bevaka och försvara gleshetsallokeringen i den kommande sammanhållningspolitiken och i arbetet med Sveriges nationella plan. Det noterades att NSPA har tagit fram positioner kopplade till <i>The Right to Stay</i> samt lämnat inspel till den kommande arktiska policyn, som väntas presenteras under hösten. Vidare informerades om fortsatt arbete kopplat till statsstödsregler och NSPA:s särskilda undantag samt om planerade aktiviteter under hösten, däribland EU Arctic Forum, European Week of Regions and Cities och NSPA Forum i Lapland den 29–30 oktober. Bilaga: Presentation om NSPA	Jonas Andersson Mikael Jansson
8.	Utökade rapportörmötet 10–11 december 2026	
	Beslut: Rapportörmötet beslutar att det utökade rapportörmötet den 10–11 december 2026 genomförs i Stockholm. Till mötet bjuds norra Sveriges riksdagsbänk samt ledande beslutsfattare i regionerna och kommunförbunden in, med särskilt fokus på politiker som kan vara aktuella som rapportörer under nästa mandatperiod. Kostnaden för mötet hanteras i	Jenny Mozgovoy

	enlighet med övriga gemensamma kostnader i EFNS arbetsordning. Sekretariatet informerade om att rapportörmötet tidigare år har beslutat om mötets omfattning, målgrupper för inbjudan och kostnadshantering. Det rekommenderades att norra Sveriges riksdagsledamöter bjuds in till en avgränsad del av programmet under torsdagen, mot bakgrund av att ett längre deltagande kan vara svårt att förena med riksdagsarbetet. Planeringen bör även ske med hänsyn till riksdagens voringstider och i samordning med Stockholmskontoret.	
9.	Övriga frågor	
	Ordförande avslutade mötet med att gratia till Anders Öberg på födelsedagen.	

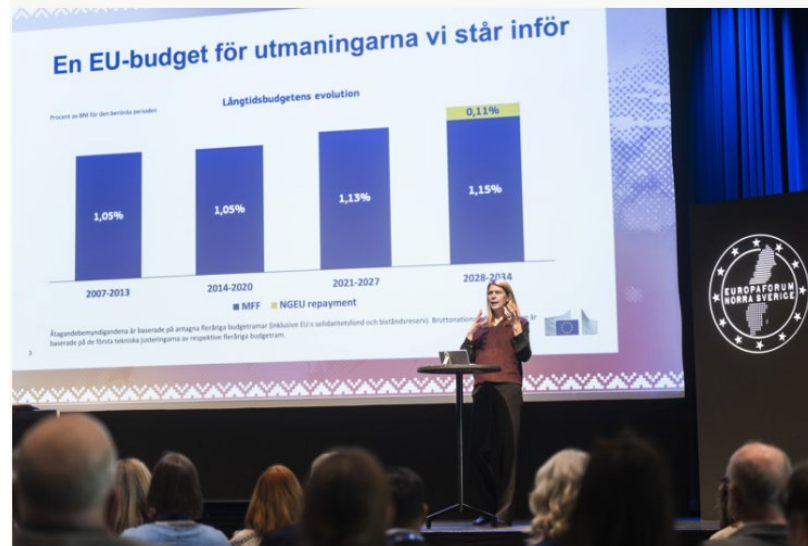
Europaforum Kiruna 2026

EU-kommissionens vice ordförande Raffaele Fitto vände sig direkt till de 185 konferensdeltagarna i en inledande videohälsning. Foto: Simon Eliasson

Annika Wäppling Korzinek, chef för EU-kommissionens representation i Sverige, gav en introduktion till förslaget till ny långtidsbudget.

I samtalet "Vad blir det av Sveriges EU-politik?" deltog bland annat Katarina Areskoug Mascarenhas från Impact Europe och Elle Merete Omma från Samerådet.

Från EU-nivå deltog Claude Veron-Reville, EU:s särskilda sändebud för arktiska frågor, samt Raphaël Goulet från EU-kommissionens generaldirektorat som ansvarar för arktiska frågor. De reflekterade över EU:s arktiska strategi.

Tre tankesmedjor deltog i samtalet om EU-politik inför valet: Eric Luth, Fores, Rosanna Endre, Arena Idé och Carl-Vincent Reimers, Timbro.

Upplev Europaforum igen!

Nästa forum Skellefteå
27-28 maj 2027

**UTVECKLA
NORRBOTTEN**
EN DEL AV REGION NORRBOTTEN

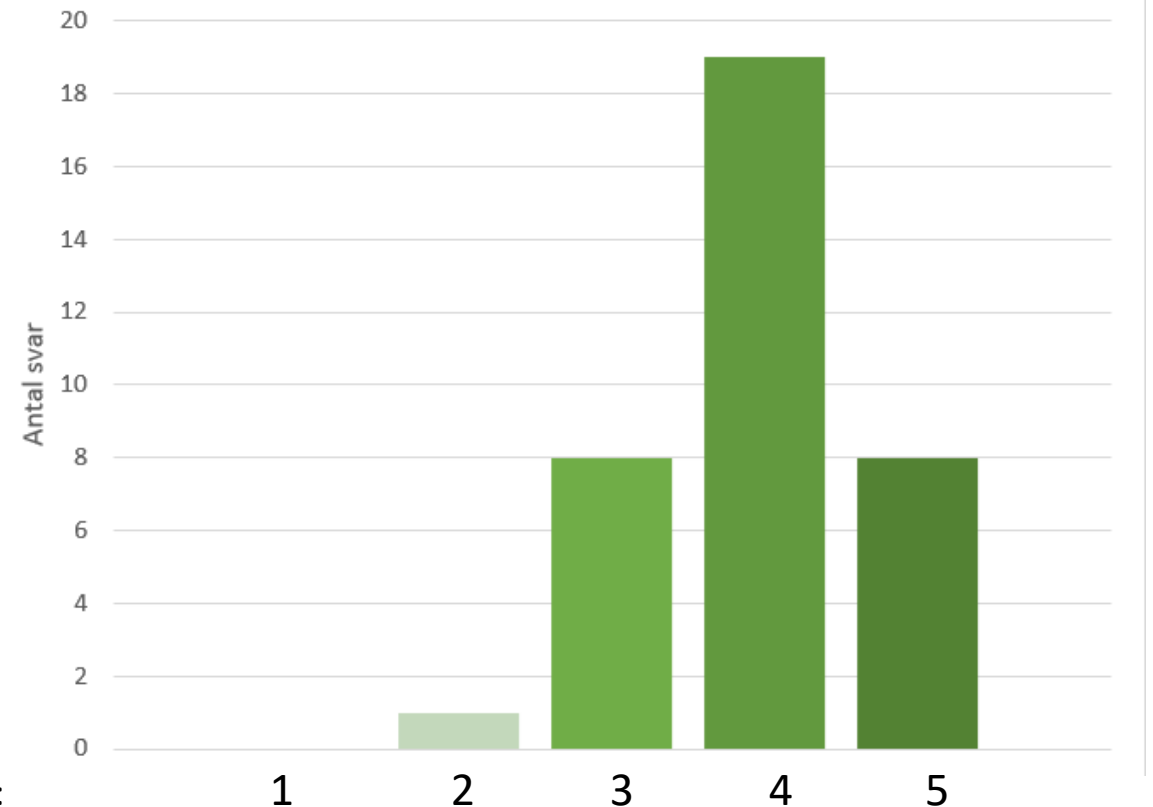
Hur nöjd var du med evenemanget på det hela taget?

Medel: 3,94 av 5

36 personer svarade på enkäten

Antal stjärnor:

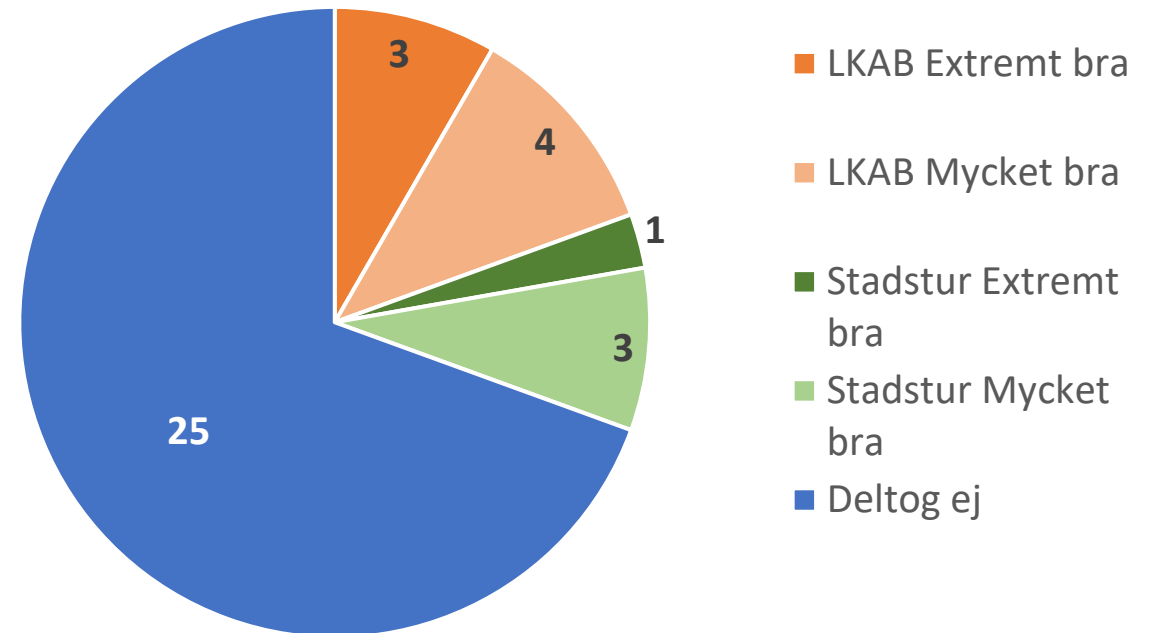
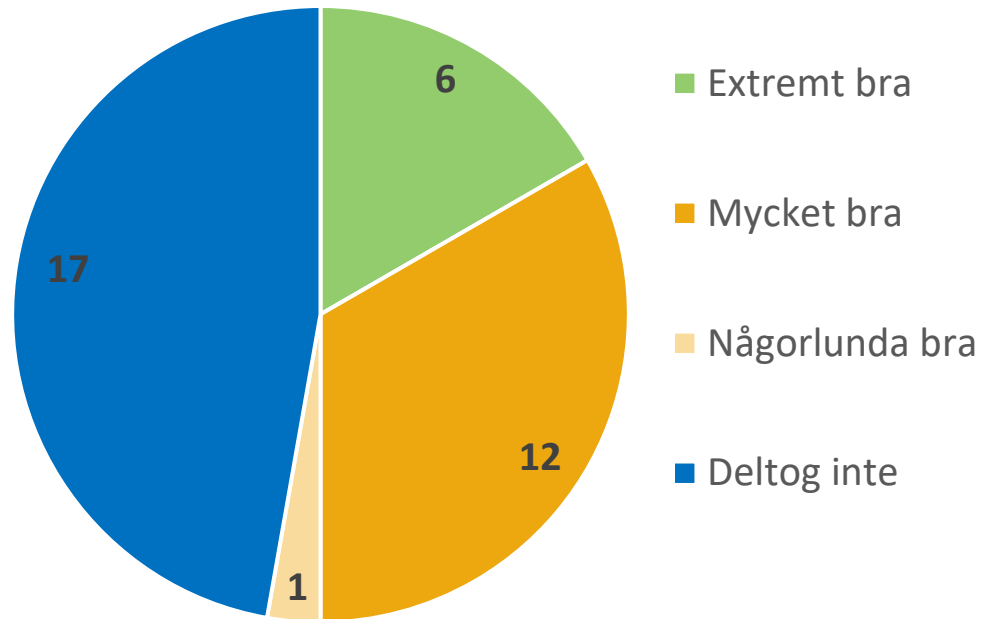

Hur fick du höra talas om Europaforum Norra Sverige i Kiruna?

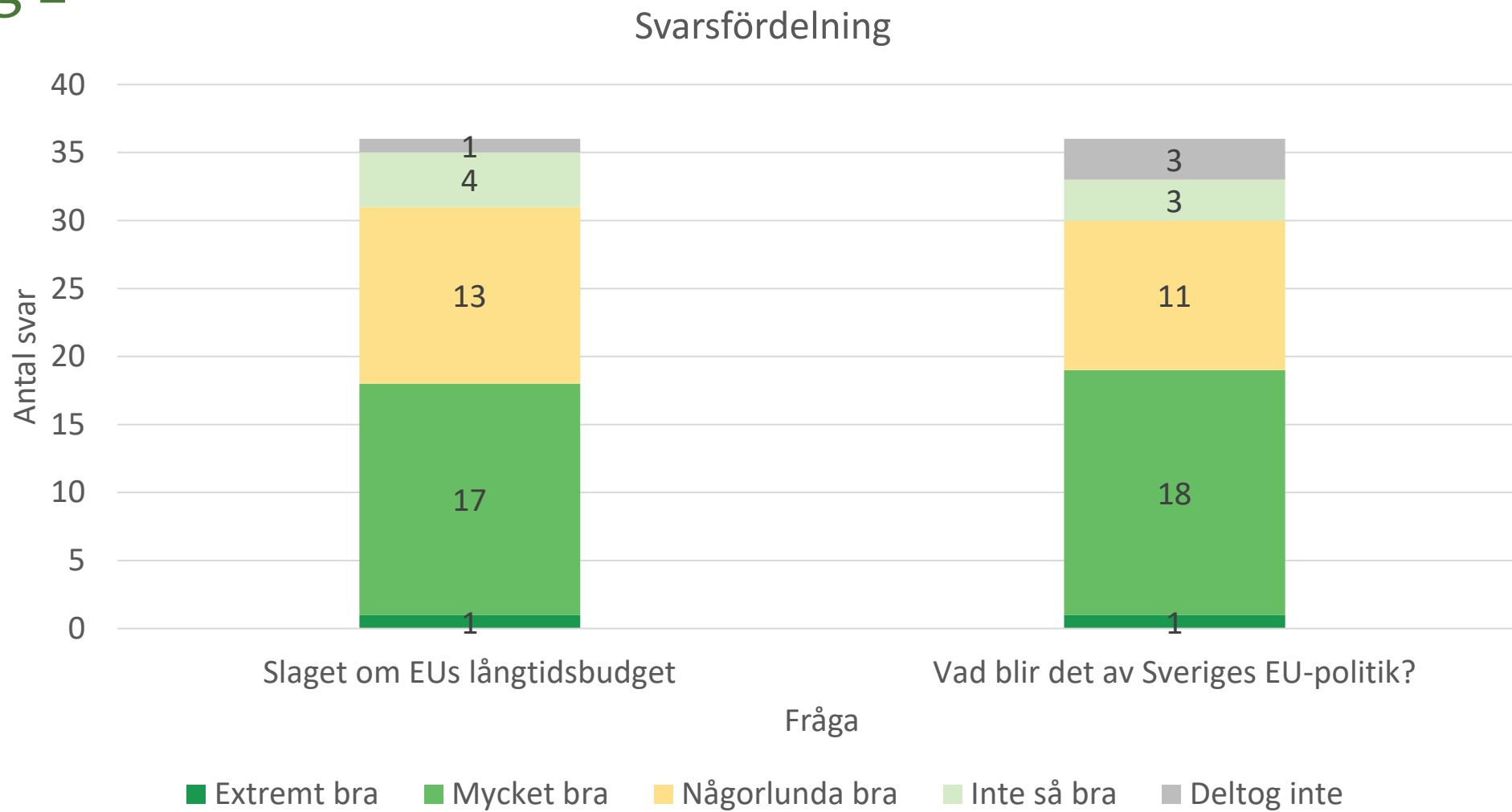
Tips från kollega	10
Information från Europaforum i Storlien	9
Nyhetsbrevet Utveckla Norrbotten	6
NSEO	2
tjänsteperson EFNS	2
Från tidigare möten	1
Genom EFNS	1
Går varje år	1
Inbjuden som politiker	1
Info via email	1
Nätverkskontakt	1
Inre kretsen	1
Inlägg på Linked in	0

Hur skulle du betygsätta sidoeventen?

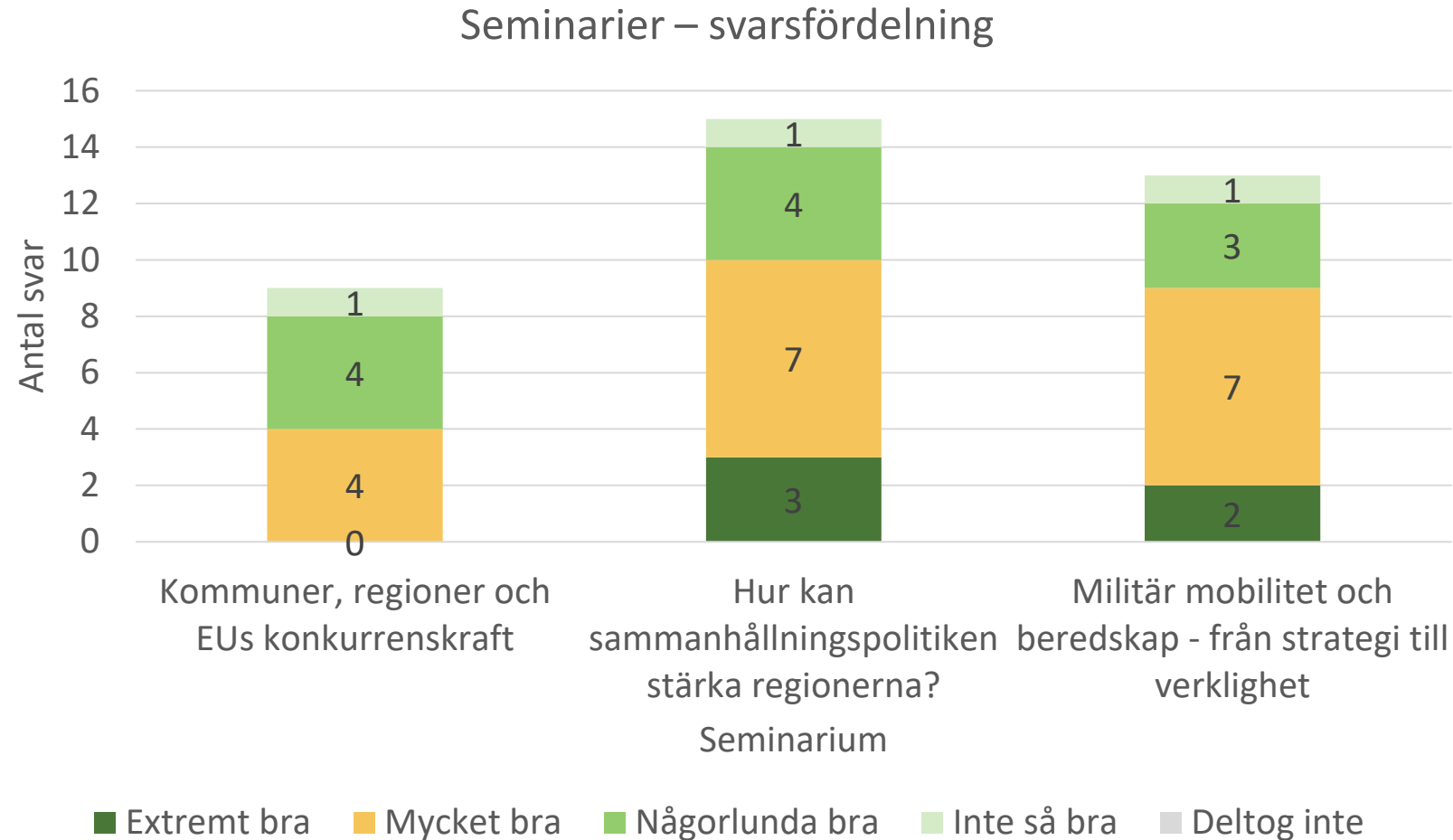
Middag Hjalmar Lundbohmsgården

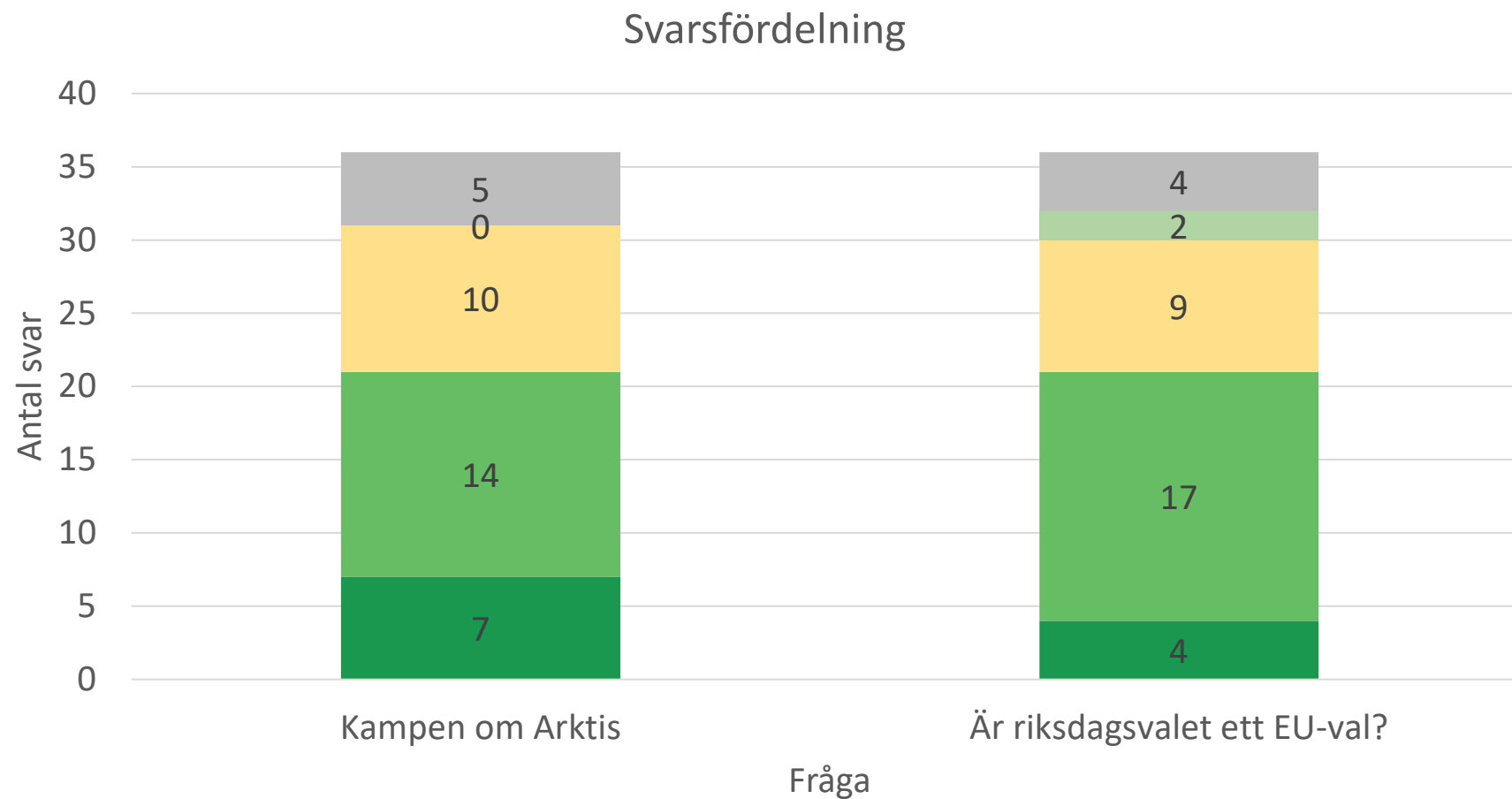
Dag 1

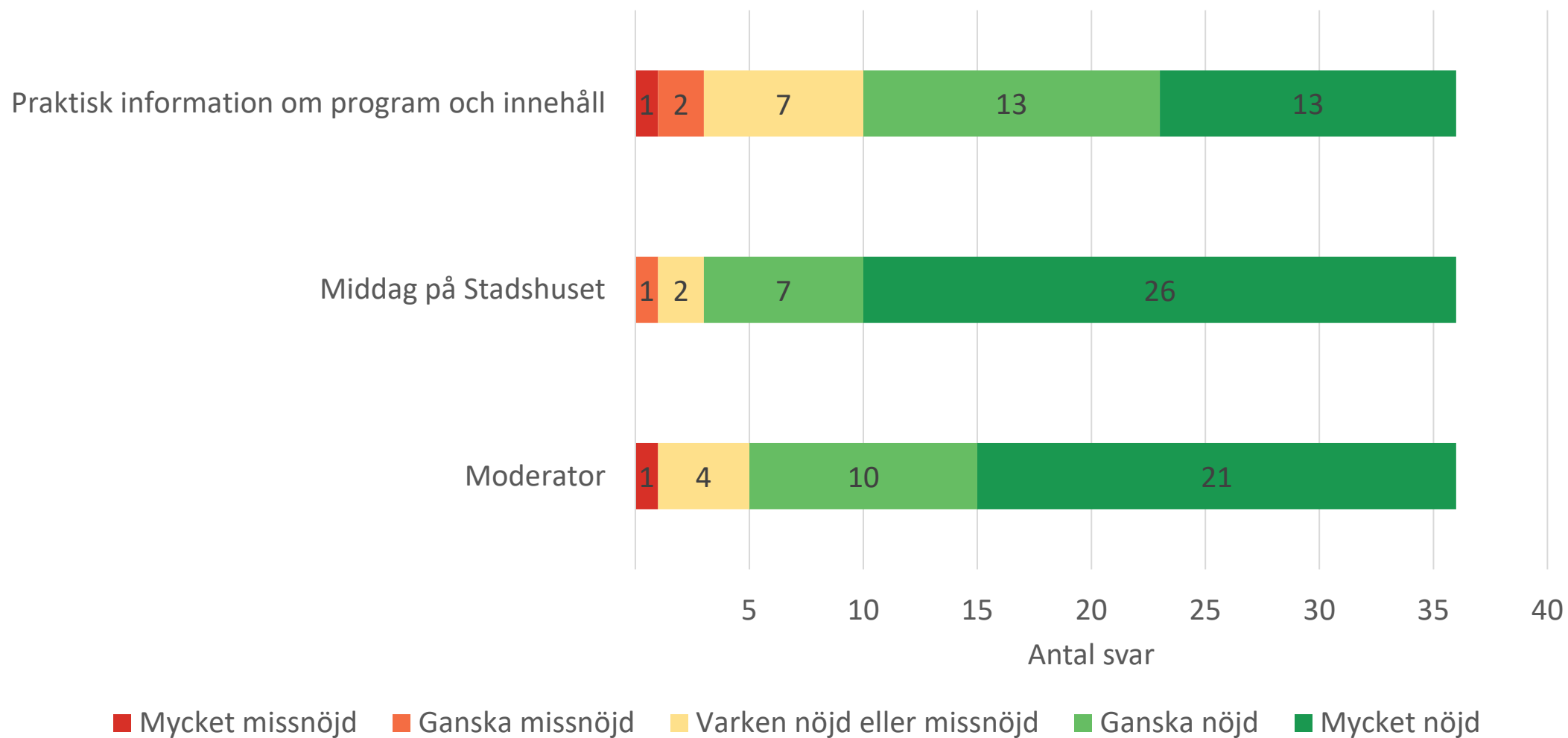
Hur vill du betygsätta de parallella seminarierna dag 1:

Dag 2

Hur nöjd är du med följande delar av evenemanget? – svarsfördelning

Vad gillade du mest?

Arrangemang, plats och praktiskt	Studiebesök i gruvan samt Curt Persson
Arrangemang, plats och praktiskt	Mötena med alla människorna och att lokalen var stor och luftig så man också kunde välja att stå och lyssna på föreläsningarna.
Arrangemang, plats och praktiskt	Den totala bilden är genomgående extrem hög service på hotell, frukost, lunch, fika utöver de vanliga, middag, rent snyggt överallt. Personal till handa överallt I konferenslokalen perfekt utrymme mellan stolsraderna, perfekt värme i lokalen inga fläktar som blåser kallt. Bra ljud. Så totalt mycket höga poäng till Kiruna
Arrangemang, plats och praktiskt	Middagen på stadshuset
Arrangemang, plats och praktiskt	Alltid nyttigt att träffa kollegor, politiker och andra initierade personer. Jag tycker att själva arrangemanget var jättebra. Gillade också att det var i Kiruna även om det är knepigt att ta sig dit.
Arrangemang, plats och praktiskt	Samlingsplatsen forumet utgör för EU-frågor och regional utveckling.

Nätverkande och möten	Möjlighet att nätverka över regiongränserna
Nätverkande och möten	Nätverksmöjligheterna och de givande samtalen i en öppen och inspirerande miljö.
Nätverkande och möten	Helheten och möjligheten att nätverka
Nätverkande och möten	Alla möten och diskussioner
Nätverkande och möten	Mellansnacken är bäst. Interaktivitet och att reflektera tillsammans. Inflytande. +moderatorn
Nätverkande och möten	Det informella minglet är det bästa med Europaforum Norra Sverige. Och den växande känslan av att vi är tillsammans i norra Sverige, inte uppdelade i fyra olika regioner, och 44 kommuner, utan en samlad stark region med stark forskning och utveckling, hög trygghet och tillit med mera. Allt mer fokus på våra styrkor, och ambitioner.
Nätverkande och möten	Alla bra samtal och nätverkande
Program och upplägg	Mycket bra organiserat, luft mellan sessionerna
Program och upplägg	Passet om sammanhållningspolitiken, var bra att Timbro fanns med och utmanade i diskussionen
Program och upplägg	Agandan, samt alla kringarrangemang

Talare, paneler och innehåll	Kerstin Hansdotter, Trafikverket & Jonas Brobakken, Försvaret + panelen som leddes av Carina Sammeli.
Talare, paneler och innehåll	Försvarsmaktens perspektiv.
Talare, paneler och innehåll	Tankesmedjornas samtal var spänstigt och bra.
Talare, paneler och innehåll	Bra mingel/nätverkande. Intressant med arméns perspektiv och Natos vy på Norra Sverige, även om jag nosat på det tidigare var det väl framfört. Bra att få bredden. Bra med rundabordssamtalet som North Sweden European office ordnade i anslutning till mötet, för ett urval.
Talare, paneler och innehåll	Kul med flera nya ansikten och röster: journalisten från SvD och tankesmedjorna. Bra att ni bjöd in talare som vågade provocera.
Talare, paneler och innehåll	Spänstigt panelsamtal om "Är riksdagsvalet ett EU-val" Inramningen av evenemanget var mycket bra. Lokaler, mat osv.
Talare, paneler och innehåll	Att det lyftes olika perspektiv och intressen som lyfte och skapade spänst diskussionerna.
Talare, paneler och innehåll	Deltagarna. Arktis
Talare, paneler och innehåll	Diskussionerna om hur man kan påverka och de förbättringar Sverige kan göra samt vilka möjligheter vi har att kunna få en bra tillväxt uppe i norr.

Hur kan det årliga forumet Europaforum Norra Sverige förbättras?

Kommunikation och synlighet	Försök få mer media runt omkring arrangemanget. Åtminstone borde lokalTV kunna göra mer
Logistik och plats	Se till att alla deltagare kan vara med på besöken om de vill det.
Logistik och plats	Säkerställ program mot restider för tåg och flyg beroende på val av ort.
Logistik och plats	Det var lite trångt att ha demokratitorget just där man tog maten.
Mer interaktion och nätverkande	Svårt säga. Möjligtvis några fler tillfällen att nätverka. Men egentligen tyckte jag nog det var bra som det var.
Mer interaktion och nätverkande	Mer interaktion, mindre EU prat till sittande lyssnande publik. Fler tillfällen att tänka, reflektera och tycka till.
Mer interaktion och nätverkande	Mer tid för interaktion mellan deltagarna. Nu är det mycket kommunikation ut till deltagarna om vad som sker, men de bör ges mer tid och möjligheter för att samla in tankar och inspel från deltagarna. Med tanke på de deltagare som vanligtvis lockas till konferensen så är det ju en guldgruva för att samla in tankar, erfarenheter och för att jobba med förankring av frågor. Det nyttjas dåligt i nuläget.

Regionalt/nationellt perspektiv	Lyft tydligare det lokala och regionala perspektivet - hur behoven kan tillgodoses via EU.
Regionalt/nationellt perspektiv	Inget arrangörerna kan påverka, men sorgligt att varken ha regeringsföreträdare, några partiledningar, nyckelpersoner från departement eller myndighetschefer på plats. Man kan fråga sig varför de på nationell nivå som faktiskt fattar beslut om norra Sveriges utveckling inte verkar vilja ta del av kunskap och perspektiv.
Regionalt/nationellt perspektiv	Det nationella perspektivet och avståndet till Stockholm lyftes ju flera gånger. Varför inte inkludera eller försöka bygga broar, intresse för kopplingen mellan EU och Norra Sverige borde förhoppningsvis även finnas i rikspolitiken. Känns onödigt riskabelt med vi och dom inom samma land...
Regionalt/nationellt perspektiv	Lägga mer fokus på norra Sveriges bidrag i en nationell kontext, inte bara en europeisk. Fokus på en växande känsla av att vi är tillsammans i norra Sverige, inte uppdelade i fyra olika regioner, och 44 kommuner, utan en samlad stark region med hög kompetens, stark forskning och utveckling, hög trygghet och tillit med mera. Allt mer fokus på våra styrkor, och ambitioner.
Regionalt/nationellt perspektiv	Jag saknade definitivt ett inlägg som behandlade regionalfonderna. Hur arbetar regionerna med frågan, vad är deras ståndpunkt mm. I stället för en Kirunadeklaration så borde det ha tagits fram en gemensam position kring synen på regionalpolitiken med motiv till varför det är så viktigt att norra Sverige även fortsättningsvis prioriteras för Strukturfondsmedel och att behoven är än större nu med det geopolitiska läge som råder. Det var som att man gick som katten kring het gröt kring dessa frågor.

Upplägg, moderator och format	Bättre moderator som är väl förberedd och inläst, helst pro EU (iaf inte emot), håller tider och har koll på programmet, leder fokus och ämnet tydligare i paneldiskussioner.
Upplägg, moderator och format	Reserv-talare i de fall deltagare ställer in
Upplägg, moderator och format	Ännu fler möjligheter till fördjupade samtal och erfarenhetsutbyte i mindre grupper skulle vara värdefullt.
Upplägg, moderator och format	Tänk på att inte alla besökare är återkommande. Jag tycker att en mer ingående presentation av vad Europaforum Norra Sverige är vore på sin plats, samt en presentation av några höjdpunkter som forumet uppnått under åren. Det vore också lyckosamt med tanke på framtida rekryteringar av rapportörer, som inte är helt enkelt.
Upplägg, moderator och format	Mycket kortare pass!!! Max 15-20 minuter nu blev det ett sömnmaraton... ingen orkar sitta och lyssna i en timme
Upplägg, moderator och format	Mindre spretigt och mer tematiskt
Upplägg, moderator och format	Ännu mer olika perspektiv på utveckling som skapar debatt i forumet!
Upplägg, moderator och format	Andra kan ta efter Kirunas upplägg
Upplägg, moderator och format	Könsfördelning givetvis, och politisk spridning. Sossetungt, och så ser det ju ut. Men det blir lite tandlöst med över läns- och partigränser

EFNS Rapportörmöte 29/06/2026

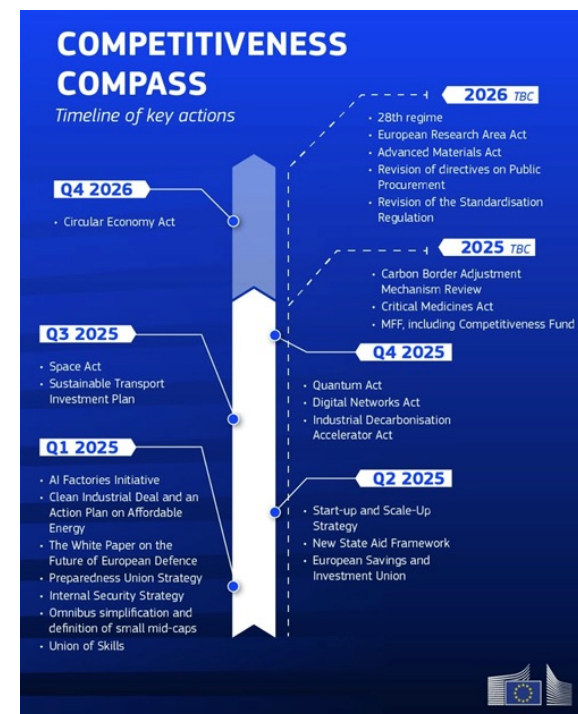
Balansen mellan konkurrenskraft och den gröna omställningen i EU:s industripolitik

Niklas Johansson, Senior Policy Advisor,
Research Innovation and Industry

Niklas.johansson@northsweden.eu

Flaggskeppsinsatser i EU:s strategidokument: A Competitiveness Compass for the EU 29/1/2025

Överbrygga innovationsklyftan.	Gemensam färdplan för konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen	Minska alltför stora beroenden och öka försörjningstryggheten.
- Start-up and Scale-up Strategy [Q2 2025] 28th regime [Q4 2025 – Q1 2026] - European Innovation Act [Q4 2025 – Q1 2026] - European Research Area Act [2026] - AI Factories Initiative [Q1 2025], Apply AI, AI in Science, and Data Union Strategies [Q3 2025] - EU Cloud and AI Development Act [Q4 2025 – Q1 2026] - EU Quantum Strategy [Q2 2025] and a Quantum Act [Q4 2025] - European Biotech Act and Bioeconomy Strategy [2025-2026] - Life Sciences Strategy [Q2 2025] - Advanced Materials Act [2026] - Space Act [Q2 2025] - Review of the Horizontal Merger Control Guidelines - Digital Networks Act [Q4 2025]	- Industrial Decarbonisation Accelerator Act [Q4 2025] - New State Aid Framework [Q2 2025] - Steel and metals action plan [2025] - Chemicals industry package [Q4 2025] - Strategic dialogue on the future of the European automotive industry and Industrial Action Plan [Q1 2025]. - Sustainable Transport Investment Plan [Q3 2025] - European Port Strategy and Industrial Maritime Strategy [2025] - High Speed Rail Plan [2025] - Carbon Border Adjustment Mechanism Review [2025] - Circular Economy Act [Q4 2026] - Vision for Agriculture and Food [Q1 2025] - Oceans Pact [Q2 2025] - Amendment of the Climate Law [2025]	- Conclude and implement ambitious trade agreements, Clean Trade and Investment Partnerships - Trans-Mediterranean Energy and Clean Tech Cooperation initiative [Q4 2025] - Joint purchasing platform for Critical Raw Minerals [Q2-3 2025] - Revision of directives on Public Procurement [2026] - White Paper on the Future of European Defence [Q1 2025] - Preparedness Union Strategy [Q1 2025] - Internal Security Strategy [Q1 2025] - Critical Medicines Act [Q1 2025] - European Climate Adaptation Plan [2026] - Water Resilience Strategy [Q2 2025]
Horizontal: Flagship Actions enablers - European Business Wallet [2025], Single Market Strategy [Q2 2025], Revision of the Standardisation Regulation [2026] - Savings and Investments Union [Q1 2025] - Next MFF, including Competitiveness Fund and a Competitiveness Coordination Tool [2025] - Union of Skills [Q1 2025]		

KLIMAT- OCH INDUSTRIPOLITIK I EU

Begränsar utsläpp/Gör utsläpp dyrare

- EU Emissions Trading System (ETS1)
- Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)
- Effort Sharing Regulation (ESR)

Finansierar och stödjer gröna lösningar

Lagstiftning

- Net Zero Industry Act
- IPCEI
- GBER

Finansiering

- Konkurrenskraftsfonden (ECF)
- Horizon Europe (FP10)
- Innovationsfonden
- Invest EU
- Battery booster

Stärka efterfrågan på gröna lösningar

- ReFuel Aviation EU
- Fuel EU Maritime
- Industrial Acceleration Act (IAA)

Clean transition
Competitiveness
Reduce dependencies

Förhandlas/översyn

EU ETS 1 (EU Emissions Trading System)

- Fullständigt namn: EU Emissions Trading System (EU ETS)
- Infört: 2005 (världens första internationella system för handel med utsläppsrätter)
- Styrmedel: "Cap-and-trade" – ett utsläppstak med handel av utsläppsrätter
- Omfattar: El- och värmeproduktion, energiintensiv industri, flyg inom EES samt sjöfart
- "Sjöfart: Inkluderas successivt från 2024; full omfattning av införandet uppnås 2027
- Utsläppsmål: Utsläppstaket minskar årligen för att nå EU:s klimatmål till 2030
- Fria utsläppsrätter för CBAM-sektorer fasas ut 2026–2034 samtidigt som CBAM fasas in för att motverka koldioxidläckage.
- Planerad översyn under 2026 ang. bl.a. systemets omfattning, koldioxidläckage, marknadsstabilitetsreserven (MSR) och eventuell integration av permanenta koldioxidupptag.

Pågående översyn och debatt

- MSR (Market Stability Reserve): Förslag om att använda reserven för att dämpa prisvolatilitet och öka marknadens förutsägbarhet.
- Utsläppsrätter: Vissa medlemsstater och industrin förespråkar ett större utbud eller långsammare åtstramning för att hålla nere koldioxidpriset.
- CBAM: Debatt om hur utfasningen av fria utsläppsrätter ska samordnas med CBAM för att skydda konkurrenskraften.
- Omfattning: Diskussion om ytterligare sektorer (bl.a. avfallsförbränning) och hur permanenta koldioxidupptag kan integreras i ETS.

Industrial Accelerator Act (IAA) – huvuddelar

1. Lead Markets – offentlig upphandling och offentliga stöd

- Skapar en gemensam EU-marknad ("Lead Markets") för industriella lågkoldioxidprodukter.
- Omfattar inledningsvis bl.a. **stål, cement/betong, aluminium, kemikalier och vissa fordonsprodukter**.
- Inför klimat- och hållbarhetskrav i **offentlig upphandling** (artikel 11).
- Inför motsvarande krav vid **andra former av offentligt stöd** (artikel 12), där medlemsstater och regioner kan behöva ställa villkor på stödmottagare.
- Möjlighet att begränsa deltagande från leverantörer från tredjeland i vissa upphandlingar.
- Bygger delvis på kommande regler enligt Ecodesign-förordningen och framtida produktkrav.
- Pågående diskussioner om WTO-förenlighet, administrativ börda och hur krav ska kunna verifieras genom hela värdekedjan.

2. Regler för utländska direktinvesteringar

- Skärpta krav för investeringar i strategiska industrisektorer.
- Omfattar bl.a. batterier, solceller, vindkraft, elektrolysörer, halvledare och annan strategisk teknik.
- Syftar till att minska risker kopplade till utländskt ägande och statligt subventionerade investeringar.
- Diskussion pågår om harmoniserade EU-regler och hur ägande och kontroll ska definieras.
- Investeraren kan behöva uppfylla villkor för att få investera, t.ex. tekniköverföring, FoU i EU, integration med europeiska leverantörer, lokal sysselsättning eller samarbete med europeiska företag. Flera av dessa villkor är föremål för förhandling och kan ändras.

3. Industrial Manufacturing Acceleration Areas

- Medlemsstater ska kunna utse områden för snabbare etablering av strategisk industri.
- Syftet är kortare ledtider för tillstånd och utbyggnad av industriell kapacitet.
- Samordning mellan planering, miljöprövning och infrastruktur ska underlättas.
- Kommuners och regioners roll är ännu inte fullt ut reglerad och väntas bli en förhandlingsfråga.

4. Tillståndsprocesser och administrativ hantering

- Inför tidsfrister och förenklade tillståndsprocesser för strategiska industriprojekt.
- "One-stop-shop" för samordning mellan myndigheter föreslås.
- Digitalisering och standardisering av tillståndsprocesser ska minska handläggningstider.
- Förslaget lämnar visst utrymme för nationell anpassning, vilket innebär att genomförandet kan skilja sig mellan medlemsstater.
- Balansen mellan snabbare processer och befintlig miljölagstiftning är en central fråga i de pågående förhandlingarna.

Battery Booster

- Presenterades December 2025 av efter strategiska dialogen med fordonsindustrin (Strategic Dialogue on the Future of the European Automotive Industry) som en del av EU:s Automotive Package.
- Presenterades samtidigt som kommissionen föreslog att ändra 2035-regelverket för personbilar – från ett de facto-förbud mot nya förbränningsmotorer till ett 90 % utsläppsminskningskrav, där de återstående 10 % kan uppfyllas genom bl.a. e-bränslen, biobränslen eller lågkoldioxidstål producerat i EU.
- Bygga en konkurrenskraftig och helt europeisk batterivärdekedja samt minska beroendet av framför allt kinesisk batteriproduktion.
- 1,8 miljarder euro från Innovation Fund i stöd till batteritillverkning, varav 1,5 miljarder euro i räntefria lån, samt ytterligare åtgärder för investeringar, innovation och samordning inom EU.
- Förväntade krav i utlysningen: Produktion i EES, minst 10 GWh kapacitet, teknisk och finansiell mognad samt tydligt bidrag till europeisk industriell motståndskraft, bl.a. genom leverantörskedjor, kritiska råvaror, FoU och europeiskt mervärde. Förväntade urvalskriterier: EES-produktion, ≥ 10 GWh, mogen affärsplan samt bidrag till europeisk batterivärdekedja, försörjningstrygghet och konkurrenskraft.

Europaforum Norra Sverige

Positions papper om konkurrenskraft

EU:s insatser för konkurrenskraft

Antagen Aug 2025

State aid

Maintain strict rules but allow targeted support for structurally disadvantaged regions.

Regulatory simplification

Simplify and stabilize rules to reduce burdens and boost SME competitiveness.

Trade measures

Promote open trade while ensuring fair conditions and strategic autonomy.

Electricity prices

Ensure affordable, stable power through expanded and regionally anchored capacity.

Ecosystems and SMEs

Support local innovation ecosystems and make EU funding accessible to micro-firms.

EFNS synpunkter på Konkurrenskraftsfonden (ECF)

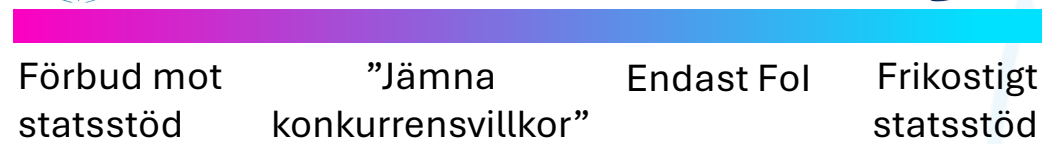
<https://europaforum.nu>

Politiska skiljelinjer: EFNS position om Konkurrenskraftspolitik

Statsstöd

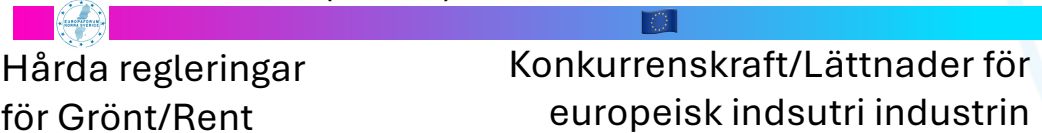
- Mer tillåtande regelverk för statligt stöd till företag

Regelförenklingar

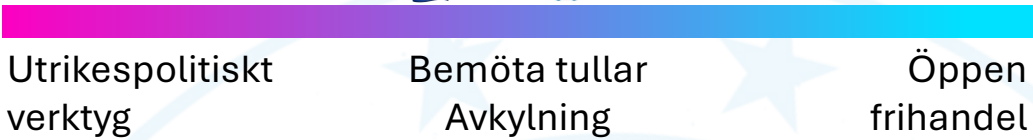
Politiska incitament för grön omställning i konkurrenskraftens Europa. Vad underlättar för SME?

- Tex: "Clean Hydrogen"
- Koldioxidtullar (CBAM) CSDDD, CSRD

Handelshinder

- Vilket mandat bör EU ha att använda aktiv handelspolitik för att stödja europeisk industri (Ej reaktion på Trump)

Lägre energipriser för europeisk konkurrenskraft

- Ökad överföringskapacitet för största Europeiska samhällsnytta
- E-fules: produktion i norr för konsumtion i EU

SME

Stöd till SME genom ekosystem i en strategisk ansats (smart specialisering)

Sammanhållningspolitik

Lägesuppdatering budgetförhandlingar

Max Englund, *Senior Adviser in European Affairs*

max.englund@northsweden.eu

EFNS Rapportörmöte, Digitalt, 29 Juni 2026

Var är vi i förhandlingarna?

Europaparlamentet

- 28 April: Interimrapport
- 11 maj: Utkast till rapport om NRPP (BUDG, REGI, AGRI)
- Juni-Juli: Yttranden övriga utskott
- 23 November: Omröstning rapport i plenum

EU-länderna

- 11 Juni: Siffersatt förhandlingsbox
- 16 Juni: "allmän partiell överenskommelse" om NRPP
- Innan årsskiftet: Överenskommelse siffror?

- Vår 2027: Godkännande av medlemsländernas kompromiss om budgetstorlek och budgetposter (?) samt triloger om sektorsförordningar

Tidslinje

Hur ser de preliminära positionerna ut?

	Europaparlamentet	Ministerrådet/Rådet
Gleshetsallokering	JA	Återstår att se
Regionalt skyddsnät	65-60 % övergångsregioner, 60-40 % mer utvecklade regioner	75 % övergångs- och mer utvecklade regioner (eller förklaring från MS om större sänkning)
ERUF och ESF+	Öronmärkta inom NRPP	Saknar öronmärkningar
Flexibilitetsbelopp	5% av NRPP	25% av NRPP
Regionalt inflytande	"The Plan shall include national, sectoral, CAP, Social Climate regional or territorial chapters." [...] "ensure the direct involvement of competent regional and local authorities in the design, implementation, monitoring and evaluation"	"It is upon the Member States to decide the distribution of roles and funding between regions and the national level"
S3	"support place-based innovation via renewed smart specialisation strategies"	"strengthening competitiveness and innovation capacities [...] by making use of smart specialisation strategies"
Återtaganderegler	3 år	10 månader

Landsspecifik rapport, rekommendationer m.m.

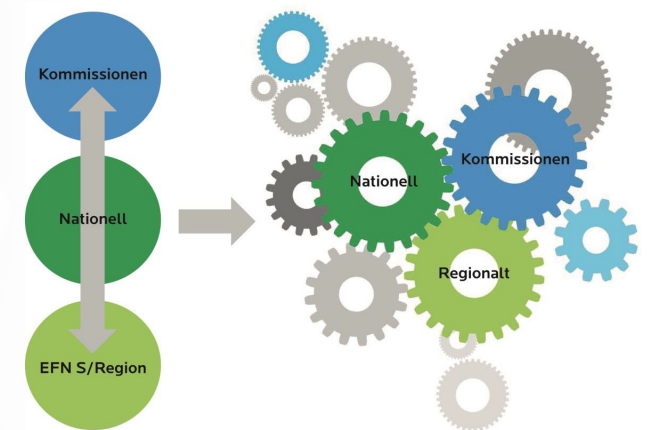
Rekommendationer

- Fortsatt saknas regionalt perspektiv

Landrapport

- Detaljerade beskrivningar som belyser regionala skillnader
 - T.ex. risktagande i etableringskommuner, demografisk utveckling, kompetensbehov, skillnader bredbandstäckning, brist på privat kapital, ansträngda offentliga finanser
 - "Sweden would benefit from [...] ensuring municipalities have the necessary resources, administrative capacity and incentives to fully implement government policies, particularly in northern sparsely-populated areas"
- Refernser till bl.a. OECD-studie om NSPA och Accelerationskontorets rapport

Right to Stay strategi

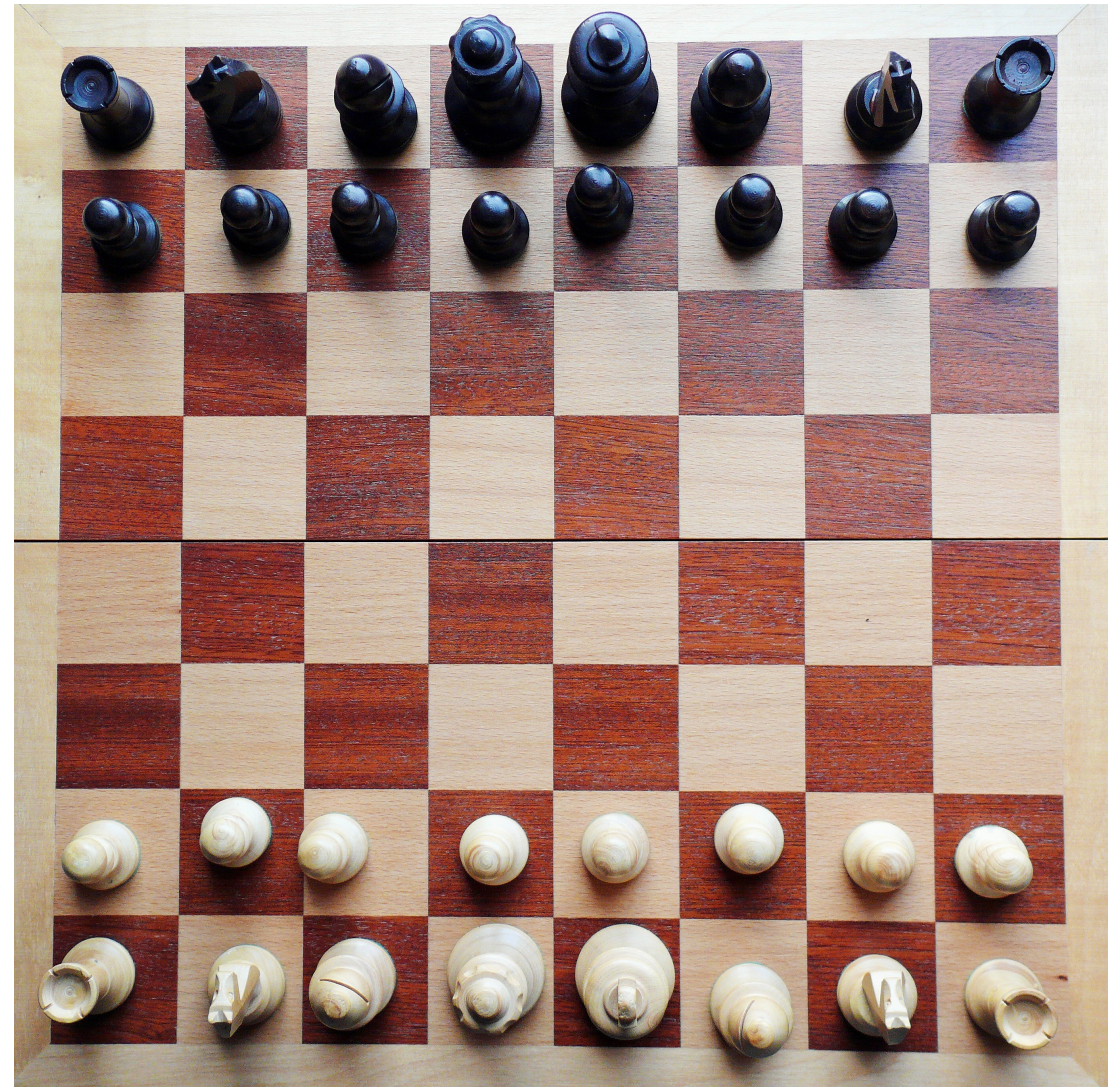
Spelplanen

→ Bryssel för att förtydliga regionernas roll i lagstiftning, genomförande och säkra NSPA-allokeringen

→ Stockholm för utformningen av Sveriges plan **och** driva på för NSPA-allokeringen

Infrastruktur och samhällsbyggnad

Rapportörsmöte 29 juni 2026

CEF-positionen som antogs på rapportörsmötet i dec 2025

Antagen 8 oktober 2025
Europeiska kommissionen
Europaparlamentet
Sveriges regering
Sveriges riksdag

Europaforum Norra Sveriges syn på EU-kommissionens förslag till förordning för Fonden för ett sammanlänkat Europa (transport) (FSE)

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

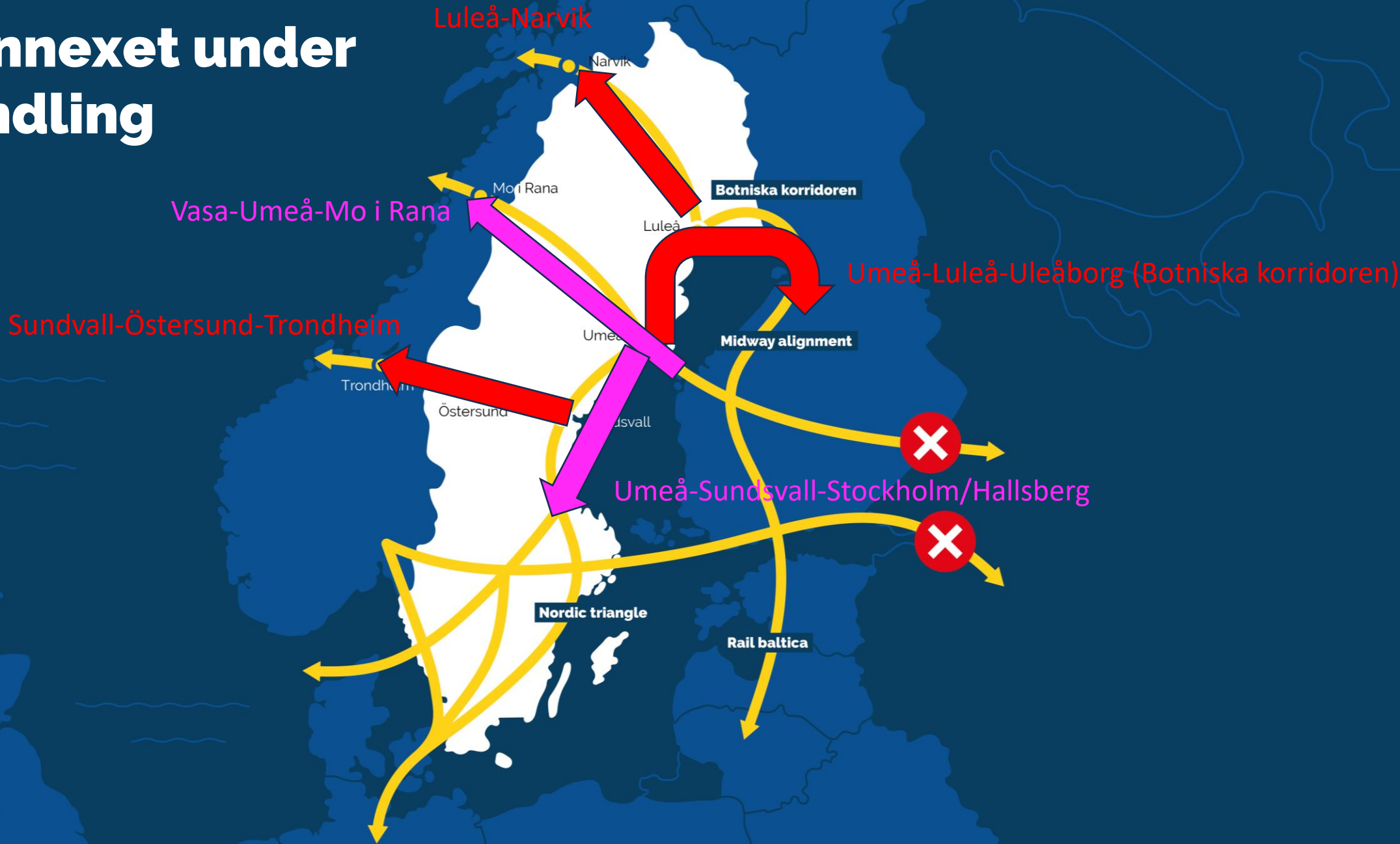
EFNS position i korthet

- **EFNS välkomnar** förslaget till ny FSE-förordning för 2028-2034 och att budgeten för FSE föreslås stärkas rejält för att möta de stora investeringsbehoven i TEN-T.
- **EFNS stöder** förslaget om fortsatt central förvaltning av FSE för att säkerställa genomförandet av infrastrukturprojekt av högt europeiskt värde.
- **EFNS välkomnar** förslaget om att klassificera stråket Umeå-Luleå-Uleåborg (Botniska korridoren) som ett Project of Common Interest (PCI), men **föreslår** att hela Botniska korridoren inkluderas:
 - Hallsberg/Stockholm-Sundsvall-Umeå-Luleå-Uleåborg (Botniska korridoren)
 - Luleå-Kiruna-Narvik (Malmabanen/Ofotenbanan) (Botniska korridoren)
- **EFNS välkomnar** ett fokus på gränsöverskridande projekt, men **betonar vikten av** att även prioritera nationella infrastrukturprojekt med stort europeiskt mervärde.
- **EFNS understryker vikten av** att utveckla transportinfrastrukturen utifrån civil och militär mobilitet, så kallad "dual use", i norra Sverige.
- **EFNS understryker** att en tillräcklig andel av efterföljaren till FSE bör anslås till projekt som stöder tillgängligheten till perifera regioner i det övergripande nätet, inbegripet vid gränsövergångar till tredjeländer och **föreslår** att följande stråk lyfts in i annexet för PCI:
 - Sundsvall-Östersund-Trondheim (Mittbanan/Meråkerbanan/E14)
 - Vasa-Umeå-Storuman-Mo i Rana (E12)
- **EFNS anser** att de nordliga glesbygdsområdena (NSPA) bör ha breda kriterier för investeringsbidrag i flygplatsinfrastruktur.
- **EFNS betonar vikten av** att möjliggöra investeringar i transportinfrastruktur i norra Sverige genom ERUF och Sveriges nationella och regionala partnerskapsplan (NRPP).

Sekretariat: Europaforum Norra Sverige | Region Norrbotten | Robertsviksgatan 7 | 971 89 Luleå | Sverige
www.europaforum.nu

- Vi har påverkat utifrån vår position och fått med viktiga stråk i vår geografi i annexet till CEF (karta på nästa slide).
 - CEF-annex över projekt om gränsöverskridande stråk av gemensamt intresse.

CEF-annexet under förhandling

CEF-förhandlingarna

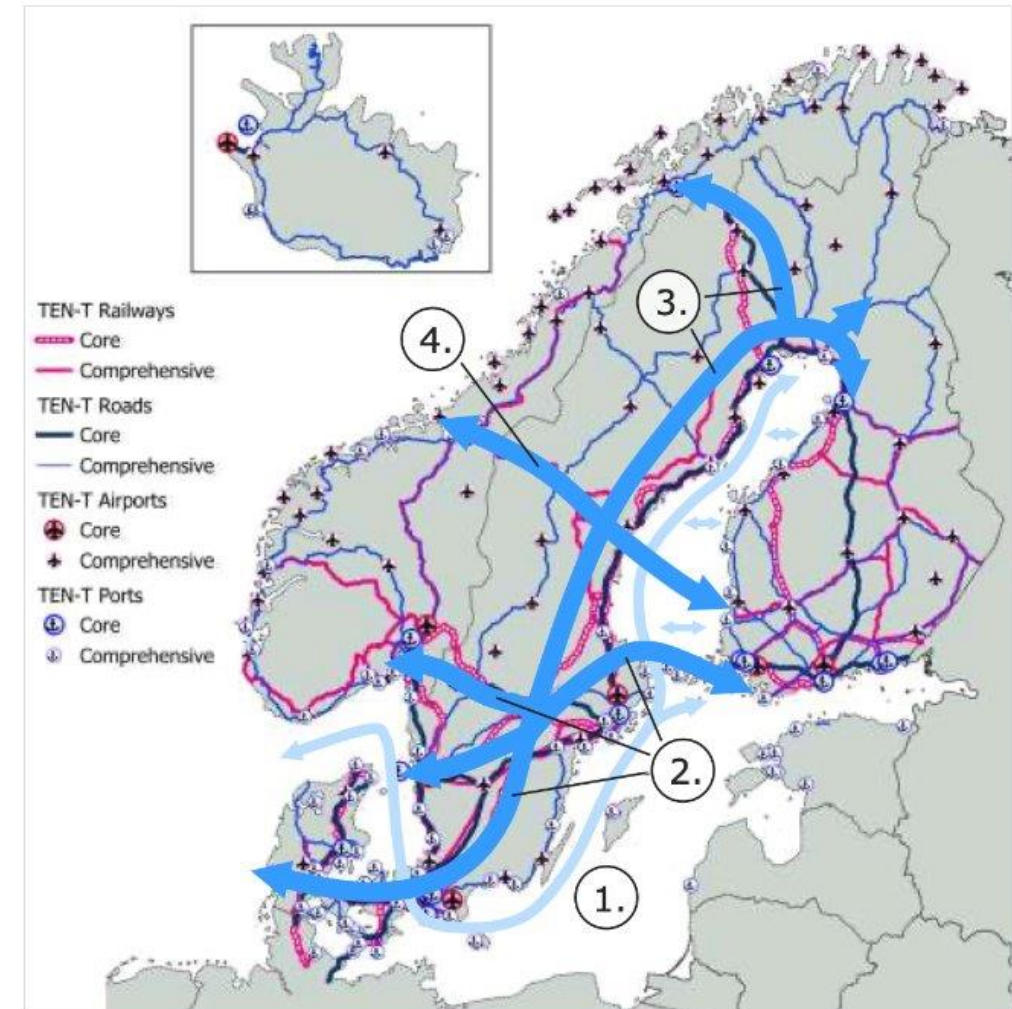
- Förslaget är att den ekonomiska ramen ökar med det dubbla jämfört med innevarande programperiod.
 - Stort fokus på infrastruktur kopplat till säkerhet och militär mobilitet men också konkurrenskraft och transporter
 - Möte om annex i parlamentet i juni
 - Röstning i EU-parlamentet i juli
 - Flerpartsmöten och triloger mellan EU-inst i höst
 - Beslut i samband med hela programbudgeten
-
- *Sveriges europaparlamentariker driver och påverkar om våra stråk. Fortsatta inspel om noder och hamnar i höst.*
 - *Nästa steg är att påverka nationell nivå och Trafikverket att formulera projekt för ansökan om medel från CEF.*

Övrigt

- Aviation strategy – vi bevakar
 - Connecting Europe days i höst, korridorsforum samtidigt och Hk Logistikdag Mitt (30/9-1/10).
 - Platform North:
 - Implementering av NTPC *) i våra plattformar
 - Bilda sub-grupper
 - Forum Bodö 17-18 mars 2027
- *) Nordic Transport Preparedness Cooperation (NTPC)
- Joint Strategy of Transport System Preparedness

Prioritised Transport Corridors

1. Preparedness-critical sea routes, especially routes closer to the Swedish coast
2. Øresund Fixed Link/Trelleborg/Göteborg–Gävle/Stockholm–Hanko/Turku/Naantali, with extension from Oslo
3. Göteborg–Hallsberg–Haparanda/Tornio–Oulu/Rovaniemi, with extension Boden–Fjord of Ofoten/Narvik
4. Fjord of Trondheim–Sundsvall–Rauma/Pori

EFNS FIN gruppen

Spridning av FIN-gruppens positioner

- Konkurrenskraftsfonden

FIN-gruppen har lämnat inspel till REG-utskottet om Konkurrenskraftsfonden.

- Smart specialisering (S3)

Ett resultat av gruppens arbete är att smart specialisering (S3) har inkluderats i rådsslutsatserna kopplade till arbetet (NRPP).

Under hösten och vintern

Industrial Accelerator Act (IAA)

FIN-gruppen undersöker för närvarande möjligheten att ta fram en gemensam position om IAA för att säkerställa att regionernas perspektiv.

Northern Sparsely Populated Areas

On top of Europe

- with some specific challenges delivering some unique potentials...

Mikael Janson

North Sweden European Office

Aktuellt arbete NSPA:

- ❖ SHP NSPA allokering i NRPP: "Varumärket" & Aktiviteter i fokus för NSPA (= försvara)
- ❖ En rad arktiska NSPA-skrivelser + DG-möten + INTPA/CAB Sikela: Jyrki Katainen
- ❖ Arktiska policyn kommer nu i slutet av september eller oktober (= fönstret öppet)
- ❖ Konsultation om The Right to Stay (regionalpolitikens räddningsplanka?)
- ❖ Konsultation och riktad förfrågan GBER statsstöd och NSPA:s specifika undantag
 - EU Arctic Forum – Side Event 3/9
 - EWRC seminarium – NSPA+Färöarna/Quebec/Arctic + EU-kommissionen 14/10
 - NSPA Forum i Lapland 29-30/10
 - Arctic Futures Symposium 1-2/12
- ❖ Därtill snabbfotade arktiska/SHP-dialoger såsom rundabords i EP m m hösten
- ❖ Ordförandeskapet i NSPA året ut (?)

Buzzwords for NSPA:

- ❖ **Potentialer för EU om rätt stöd från EU i en utsatt gränsgeografi**
- ❖ **Strategisk autonomi för EU**
- ❖ **Dual Use för att maximera effekten av investeringarna**
- ❖ **Militär mobilitet i en säkerhetspolitisk nordlig Nordisk/Östersjökontext**
- ❖ **Resilienta samhällen = Konkurrenskraft & Försvarförmåga i basen att bygga på**
- ❖ **European Arctic is the gateway to EU's interests in the global Arctic**